

> Retouradres Postbus 315 3500 AH Utrecht

Ministerie van OCW
t.a.v. de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media
de heer drs. A. Slob
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Bureau van het CvTE
Muntstraat 7
3512 ET Utrecht
Postbus 315
3500 AH Utrecht
Nederland
www.cvte.nl

Contactpersoon
F. Martin
clustermanager talen en
kunstvakken havo/vwo
030 28 40 700
f.martin@cvte.nl

Datum 24 januari 2020
Betreft Aanpassing prestatie-eis centrale examens Duits en Frans havo

Onze referentie
CvTE 20.00819

Bijlage
Rapportage prestatie-eis
centrale examens Duits en
Frans havo

Geachte heer Slob,

Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) informeerde u in het najaar van 2018 over een bijzondere situatie bij de centrale examens Duits en Frans havo.

Bij deze twee examens is op basis van de posttests vastgesteld dat er een duidelijk verschil is ontstaan tussen de vaardigheid van kandidaten en de vaardigheid die nodig is voor het behalen van een voldoende. Een grote groep examenkandidaten blijkt niet aan de gestelde eisen te kunnen voldoen. Het gemiddeld cijfer bij de examens Duits en Frans havo is structureel lager dan bij andere examens. Docenten spreken het CvTE daar in toenemende mate op aan.

In uw brief aan de Tweede Kamer van 14 januari 2019 beschreef u deze situatie als onwenselijk, voor zowel de leerlingen als voor de positie van deze vakken. U informeerde de Kamer dat het CvTE de kwestie in onderzoek had genomen.

De grondslag van dit onderzoek lag in de constatering dat sprake is van een 'bijzondere situatie' zoals bedoeld in de Regeling omzetting scores in cijfers centrale examens en Rekentoets VO.¹ Conform deze regeling stelt het CvTE onderzoek in wanneer uit pretests of posttests blijkt dat sprake is van een zodanige verandering in vaardigheid, dat handhaving van de eisen niet mogelijk of reëel is. Het CvTE benadert de Minister dan met een analyse en adviseert over mogelijke maatregelen. Deze situatie doet zich voor bij Duits en Frans havo.

Rapportage onderzoek

De bijgevoegde rapportage 'Prestatie-eis Duits en Frans havo' geeft weer dat de positie van de vakken Duits en Frans in het havo in de afgelopen 30 jaar is veranderd. Dit geldt zowel voor de formele plaats van de vakken in het curriculum havo op grond van wet- en regelgeving, als voor de aandacht voor deze talen binnen en buiten de school. Docenten dringen aan op heroverweging van inhoud en vorm van de examinering van Duits en Frans havo. Het blijkt daarnaast wenselijk om de prestatie-eis aan de huidige examenkandidaten aan te passen.

¹ Zie <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037590/2019-02-22>.

De inhoud en vorm van het examen Duits en Frans havo zijn onlosmakelijk verbonden met het huidige examenprogramma, dat aan de orde komt in de lopende curriculumherziening van Curriculum.nu. De uitkomsten daarvan voor de examinering laten nog even op zich wachten. Voor wat betreft de tweede component, de prestatie-eis, doen wij een voorstel voor een tijdelijke maatregel voor de duur van het huidige examenprogramma.

Bureau CvTE

Datum
24 januari 2020

Onze referentie
CvTE 20.00819

Voorstel tijdelijke maatregel

Wij stellen als tijdelijke maatregel een versoepeling van de prestatie-eis voor met 0,5 cijferpunt en een beperkte inkorting van de lengte van het examen Frans havo, om een negatief effect van de ervaren tijdsdruk op de vaardigheid van de examenpopulatie uit te sluiten. Voorgaande geldt tot de effectuering van vakinhoudelijke vernieuwingen als resultaat van Curriculum.nu.

Een versoepeling van 0,5 cijferpunt voor Duits en Frans havo sluit aan bij de resultaten van ons onderzoek en de prestatie-eis van andere niet-kernvakken in het havo met het gemiddeld cijfer 6,3. Met deze maatregel beogen wij de prestatie-eis weer in overeenstemming te brengen met de vaardigheid van de leerlingen. Tevens hopen wij dat hiermee ruimte ontstaat voor het inhoudelijk debat over de toekomst van deze vakken in het havo.

Naar onze overtuiging doet deze tijdelijke maatregel, in de huidige context, recht aan de grote inzet van docenten en de inspanning van examenkandidaten voor het behalen van hun diploma.

Met vriendelijke groet,

drs. P.J.J. Hendrikse
voorzitter College voor Toetsen en Examens